

NORGES HØYESTERETT

Den 12. desember 2022 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Falkanger, Kallerud og Bergh i

HR-2022-2376-U, (sak nr. 22-178324STR-HRET), straffesak, anke over beslutning:

A (advokat Kasper Grøtvedt Nilsen)

mot

Påtalemyndigheten (konstituert statsadvokat Johan Petter Bærland)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens beslutning om delvis å nekte siktedes anke i straffesak fremmet.
- (2) A ble 31. mars 2022 tiltalt for overtredelse av straffeloven § 231 første ledd (simpel narkotikaovertrædelse – post I), vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 22 første ledd (ruspåvirket kjøring – post II) og våpenloven § 33, jf. § 31 første ledd, jf. våpenforskriften § 80 første ledd andre punktum (post III).
- (3) A ble ved Romerike og Glåmdal tingretts dom 19. august 2022 dømt i samsvar med tiltalen til tretti dager fengsel, en bot på 5 000 kroner og inndragning, samt fradømt føreretten for alltid.
- (4) A anket til lagmannsretten over saksbehandlingen, bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for post I og post II, subsidiært straffutmålingen og tapet av føreretten.
- (5) Ved Eidsivating lagmannsretts beslutning 24. oktober 2022 ble anken over tiltalens post I henvist til ankeforhandling og anken over tiltalens post II nektet fremmet.
- (6) Ankeforhandling i lagmannsretten til behandling av anken over post I er berammet 20. desember 2022.
- (7) A, født 00.00.1968, har anket lagmannsrettens delvise ankenektelse til Høyesterett. Det er anført at lagmannsrettens begrunnelse for å nekte anken over post II bygger på feil grunnlag og at begrunnelsen på flere punkter er utilstrekkelig.

- (8) *Påtalemyndigheten* har påstått anken forkastet. Det anføres at tingretten hadde et solid grunnlag for å avsi fellende dom. Det vises også til at A under hovedforhandlingen ikke ville forklare seg om de nærmere omstendighetene ved den anførte passive røykingen.
- (9) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling, jf. straffeprosessloven § 321 femte ledd. I dette ligger blant annet at utvalget kan prøve om begrunnelsen er tilstrekkelig, og om det ut fra retts- og bevissspørsmålene var forsvarlig å nekte anken fremmet etter en skriftlig og forenklet behandling, jf. HR-2022-808-U avsnitt 9 med videre henvisninger.
- (10) Tiltalen post II gjelder kjøring i påvirket tilstand etter inntak av THC, som er virkestoffet i cannabis. A har forklart at når det er påvist THC i blodprøven som er tatt av ham etter kjøringen, må det skyldes at han kort tid før han kjørte oppholdt seg i et rom der det ble røyket cannabis. Om dette uttaler tingretten i sin dom:
- «Retten fester ikke lit til tiltaltes forklaring om at han kun hadde oppholdt seg i samme rom som venner som røyket cannabis før han kjørte bilen på det aktuelle tidspunktet, på grunn av det høye nivået av THC som er påvist i blodprøven. Tiltalte har for øvrig erkjent straffskyld for post II, etter å ha sett resultatet av blodprøven, selv om han ikke erkjenner å ha røyket cannabis før bilkjøringen.»
- (11) For ankeutvalget er det uklart hva som ligger i opplysningen om at tiltalte har erkjent straffskyld for post II.
- (12) Lagmannsretten uttaler i sin beslutning følgende om As forklaring:
- «At utslaget på THC skyldes passiv cannabisrøyking siden han før kjøringen befant seg i samme rom med annen person som røyket tett, kan A ikke høres med. Det foreligger flere forskningsstudier om passiv eksponering for cannabisrøyk som har avdekket at selv i tilfeller med ekstrem eksponering, var det ikke mulig å påvise THC i blodet dagen etter eksponeringstidpunktet. Det vises til oppsummeringen i artikkel i Tidsskrift for Den norske Legeforening 2009 [vol. 129] s. 109-113. Videre vises det til LE-2017-30936 med gjengivelse fra en forskningsartikkel om tilsvarende tema. Tingretten har bygget på As erkjennelse av straffskyld for post II, og lagmannsretten finner ikke at det er en feil at tingretten ikke har drøftet skyldgraden nærmere.»
- (13) Ankeutvalget bemerker at artikkelen som det er vist til i LE-2017-30936, nettopp er artikkelen fra Tidsskrift for Den norske Legeforening 2009 som lagmannsretten nevner. Artikkelen gir, slik ankeutvalget forstår det, ikke grunnlag for helt å utelukke at opphold i et rom der det røykes cannabis, kan gi en viss konsentrasjon av THC i blodet i et begrenset tidsrom kort tid etter eksponering. As forklaring må forstås slik at den passive røykingen skjedde kort tid før kjøringen. Det lagmannsretten fremhever, er derimot at det ifølge forskningen det vises til ikke var mulig å påvise THC i blodet «dagen etter eksponeringstidpunktet».
- (14) Lagmannsretten viser videre til at A skal ha erkjent straffskyld. For ankeutvalget er det som påpekt uklart hva som ligger i dette. Lagmannsrettens begrunnelse avklarer ikke hva som ligger i den angitte erkjennelsen og heller ikke på hvilket tidspunkt og under hvilke omstendigheter den er avgitt.

- (15) Det må etter dette sees slik at lagmannsrettens eneste begrunnelse for å nekte anken fremmet er henvisningen til den aktuelle forskningsstudien uten å ta hensyn til at A opplyser å ha kjørt kort tid etter eksponering. Begrunnelsen for å utelukke As forklaring er dermed utilstrekkelig. Dersom det skulle være grunnlag for å se bort forklaringen og nekte anken fremmet, måtte lagmannsretten i tillegg ha vist til andre omstendigheter.
- (16) Lagmannsrettens beslutning må etter dette oppheves så langt anken er nektet fremmet.
- (17) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens beslutning om å nekte deler av anken fremmet, oppheves.

Knut H. Kallerud
(sign.)

Aage Thor Falkanger
(sign.)

Espen Bergh
(sign.)